

Socijalni dijalog u graditeljstvu SO – DI - CO

JAVNA NABAVA S ASPEKTA RADOVA U GRADITELJSVU

Zdenko Karakaš, HUP – UPG

Zagreb, 14. ožujka 2013.

1

POZICIONIRANJE NABAVE GRAĐEVINSKIH RADOVA U UKUPNIM JAVNIM RADOVIMA

JAVNI RADOVI nabava:

- Robe,
- Radovi, (zašto ne građevinski radovi), koji drugi
- Usluge,
- Javna nabava je značajan čimbenik u ukupnom gospodarstvu R. Hrvatske. Javni sektor ubire puno novaca od građana i troši puno.

2

Usporedba podataka o javnoj nabavi prema državnom zavodu za statistiku
i podacima portala za javnu nabavu

	2008.		2009.		2010.		2011.	
	%	U tis. HRK	%	U tis. HRK	%	U tis. HRK	%	U tis. HRK
UKUPNA VRIJEDNOST RADOVA	100	34.915.314	100	30.714.772		22.808.572	100	20.821.802
Stambena izgradnja	20,6	7.192.554,6	16,8	5.160.081,60	15,3	3.489.711,5	13,7	2.852.586,80
Nestambene zgrade	31,8	11.103.069	33,2	10.197.304	36,9	8.416.363	30,1	6.267.362,4
Prometna infrastruktura	35,1	12.255.275	35,6	10.934.458	32,9	7.504.020,10	37,4	7.787.353,9
Cjevovodi, komunikacijski i energetske vodovi	10,0	3.491.531,4	11,5	3.532.198,7	11,6	2.645.794,30	16,0	3.331.488,3
Složene građevine na industrijskim prostorima	1,7	593.560,33	1,9	583.580,66	2,5	570.214,30	1,6	333.148,83
Ostale nespomenute građevine	0,8	279.322,51	1,0	307.147,7	0,8	182.468,57	1,2	249.861,62
???		15.756.806+??		14.466.656+??		10.149.814+??		11.118.842+??
UKUPNA VRIJEDNOST JN		22.181.286		40.597.519		24.786.394		26.249.108
Podaci portala za JN	38,08							
Radovi		8.446.201	58,33	21.181.285	23,66	4.773.060	35,94	9.434.624
Usluge	35,83	7.946.913	21,08	7.874.500	36,28	7.318.808	36,36	9.544.800
Robe	26,09	5.788.141	20,59	7.693.191	40,07	8.083.971	27,70	7.269.684

3

PROPISI O JAVNOJ NABAVI R. HRVATSKE U OKVIRU
EUROPSKE UNIJE

IMPLEMENTACIJA SVIH :

- DIREKTIVA EUROPSKOG PARLAMENTA OD 2004/17/EZ, 2004/18/EZ, do 2009/81/EZ ,
- UREDBI EK,
- PRESUDA EUROPSKOG SUDA.

**PRVI ZAKON O JAVNOJ NABAVI PREMA EU PROPISIMA
N.N.br. 110/07**

- Rađen je u suradnji i podršci twinning programa sa stručnjacima iz Federalne agencije za javnu nabavu (BBG) R. Austrije po uzoru na novi Savezni zakon o javnoj nabavi u R. Austriji.
- **AUSTRIJSKI SAVEZNI ZAKON BVG IMAO JE 351. ČLANAK I 19 DODATAKA.**
- **HRVATSKI ZAKON O JAVNOJ NABAVI IMAO JE 177 ČLANAK I 7 DODATAKA**

4

SR NJEMAČKA svoje zakonodavstvo za javnu nabavu uskladila je s europskim direktivama i EU ugovorom putem tako zvanog „**Kaskadnog principa**“

Postojeći zakon GWB „Zakon protiv ograničenja konkurentnosti“ proširili su poglavljem IV sa 48. članka. Na osnovu toga donijeli su dokument „Propis o ustupanju“. Iza tog propisa slijedila je dorada postojećih pravilnika VOB, VOL, VOF: Pravilnici ustupanje i ugovaranje

- VOB –građevinski radovi, dijelovi A,B,C
- VOL - roba,
- VOF - usluge,

Ti pravilnici su opće prihvaćeni i vrijede kao opće priznata pravila struke u primjeni su, np. VOB više od 80 godina. Koriste ih javni i privatni naručitelji u potpunosti. Primjer su kako se inozemne ponuditelj može obvezati da primjenjuju postojeća pravila i običaje u zemlji u kojoj žele poslovati.

5

VAŽEĆI ZAKON O JAVNOJ NABAVI N.N. br.90/11 i UREDBE i PRAVILNICI

- 1. DIO, OPĆE ODREDBE, ČLANAK 1.-ČLANKA 24.
- 2-DIO, SKLAPANJE UGOVORA O JAVNOJ NABAVI, ČLANAK 25.- ČLANAK 105.
- 3-DIO, SKLAPAJE UGOVORA O JAVNOJ NABAVI ZA SEKTORSKE NARUČITELJE
- ČLANAK 106. – ČLANKA 137.
- 4-DIO, PRAVNA ZAŠTITA , ČLANAK 138.- ČLANKA 175.
- 5-DIO, SREDIŠNJE TIJELO DRŽAVNE UPRAVE NADLEŽNO ZA SUSTAV JAVNE NABAVE, ČLANAK 177.- ČLANKA 188.

DODATAKA I-VII

UREDBE 3

PRAVILNIKA 4

VAŽEĆI BUNDESVERGABEGESETZ R. AUSTRIJE IMA 351. ČLANAK I 19 DODATAKA

Posebno tretira : robe, građevinske radove i usluge.

6

Pri pripremi izrade ovog zakona HUP-UPG, HGK, SSS, HNS predstavnici gospodarstva i sindikata podnijeli su zajedno primjedbe na Prijedlog zakona o javnoj nabavi.

Nismo pozvani na razgovor i razmatranje naših prijedloga. Očitovanje na naše primjedbe dobili smo pismenim putem, kao zaključak **2. sjednice Povjerenstva za održivi razvoj, praćenje gospodarstva, energetike i klimatskih promjena**, održane 9. lipnja 2011.

Na žalost naše primjedbe su uglavnom odbijene.

U ovom radu pojasniti ćemo jedan dio tih primjedbi i skrenuti pažnju na jedan dio članka koji su u BVGn (**BVG je ne dvojbeni uzor po kojem je rađen ZJN**), a u ZJN su djelomično obrađeni ili ih nema. Po mišljenju HUP-UPG, ti članci su bitni jer osiguravaju ravnopravne uvjete tretmana obaju partnera i sprečavaju samovolju naručitelja. Obzirom na vrijeme izlaganja navest ću samo jedan dio.

7

ZAKON O JAVNOJ NABAVI

ČLANAK 2. TEMELJNI POJMOVI

Nedostaju pojmovi: - građevinski radovi
- jedinična cijena
- fiksna cijena
- promjenjiva cijena

VAŽNO --- ČLANAK 3. NAČELA JAVNE NABAVE

(1) *Prilikom provođenja postupka iz ovog Zakona naručitelji su obvezni u odnosu na sve gospodarske subjekte poštovati načelo slobodnog kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana, i načelo slobode pružanja usluga, te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.*

(2) *Naručitelj mora primjenjivati odredbe ovog Zakona na način koji omogućava učinkovitu javnu nabavu, te ekonomično trošenje sredstava za javnu nabavu.*

8

Članak 19. Način izračuna procijenjen vrijednosti nabave

(1) Pri izračunu procijenjene vrijednosti nabave za ugovore o javnoj nabavi uzimaju se u obzir troškovi rada i ukupna procjena vrijednosti roba i usluga nužnih za izvođenje radova koje naručitelj stavlja na raspolaganje izvođaču radova.

BVG članak 14... poseban članak samo za građevinske radove, poseban za robe, poseban za usluge.

9

ČLANAK 26. Pregovarački postupak javne nabave kod ugovora o javnim radovima

(4) za dodatne radove čija ukupna vrijednost ne smije preći 25% vrijednosti osnovnog ugovora, koji nisu bili uključeni u početni projekt niti u osnovni ugovor, ali su zbog nepredviđenih okolnosti postali nužni za izvođenje radova opisanih u njima pod uvjetom da se ugovor sklopi s gospodarskim subjektom koji izvršava osnovni ugovor.

- VIŠE RADNJE, MANJE RADNJE
- NAKNADNI RADOVI
  - DODATNI RADOVI
- NEPREDVIĐENI RADOVI.

10

RAZLOZI ISKLJUČENJA I UVJETI SPOSOBNOSTI GOSPODARSKIH SUBJEKATA

ČLANAK 67. Obavezni razlozi isključenja natjecatelja ili ponuditelja

Ako nije ispunio obvezu isplate plaća prema kolektivnom ugovoru, isplate doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje za sve zaposlenike prema socijalnom i radnom pravu u RH (*treba svakako biti u tom članku*)

ČLANAK 68. Ostali razlozi isključenja natjecatelja ili ponuditelja

JAVNI NARUČITELJ MOŽE ISKLJUČITI

- (7) Profesionalni propust u smislu ovog članka predstavlja propust koji gospodarski subjekt učini postupajući protivno odgovarajućim propisima, kolektivnom ugovoru (primjerice rad radnika bez ugovora o radu ili radnika neprijavljenog na mirovinsko i zdravstveno osiguranje, **neisplata minimalne plaće** i /ili mirovinskog doprinosa) ...

POTPUNO POŠTIVANJE

KOLEKTIVNI GRANSKI UGOVOR ZA GRADITELJSTVO-
TARIFNI STAVOVI

11

UVJETI SPOSOBNOSTI

ČLANAK 69.

- (1) U skladu sa člancima 70. do 74. ovog Zakona javni naručitelj određuje uvjete **pravne i poslovne sposobnosti, financijske sposobnosti te tehničke i druge sposobnosti** natjecatelja ili ponuditelja
- (3) Javni naručitelj može tražiti od natjecatelja ili ponuditelja da zadovolji minimalne razine financijske te tehničke i stručne sposobnosti....."mora"
- (4) Način određivanja minimalnih razina sposobnosti iz stavka 3. ovog članka propisuje VRH uredbom.....

U BVG članku 70. iste namjene (**umjesto može**) stoji (hat festzulegen) **ima utvrditi**.

U stavku (5) Poduzetnik može dokaz sposobnosti, pouzdanosti i uspješnosti dokazati upisom u opći javno vođen Registar. Dokazi u Registru imaju jednaku kvalitetu i snagu iskaza kao zahtjevi iz Z J N.

Temeljem tog stavka 5. u Austriji je uspostavljen centralni informacijski servis za naručitelje, natjecatelje i ponuditelje ANKO. Sa ciljem da proces ustupanja učini efikasnim za dobrobit naručitelja kao i ponuditelja.

12

ČLANAK 71. FINANCIJSKA SPOSOBNOST

(1) Javni naručitelj može odrediti uvjete financijske sposobnosti....."mora"

Dodatne stavke: nastavno

(m) **Potvrdu HZMIO** o broju zaposlenih i poštivanju kolektivnog ugovora pri obračunu plaća i doprinosa za mirovinsko osiguranje.

(n) **Potvrda HZZO** o broju zaposlenih i poštivanju kolektivnog ugovora pri obračunu plaća i doprinosa za zdravstveno osiguranje.

ČLANAK 72. TEHNIČKA I STRUČNA SPOSOBNOST

Ljudstvo, stručnost, oprema, tehnologija, reference .

Sustav kvalifikacije građevinskih tvrtki i obrta. (SKGTiO)

Temeljem dopune nove odredbe u članku 69. Z J N, identičnoj odredbi članka70. stavka (5) BVG osigurava se uspostava SKGTiO kao registra tvrtki koje ispunjavaju uvjete koje zahtjeva Z J N. MGPU kao nadležno za granu graditeljstvo radi pravilnik temeljem kojeg se osigurava uspostava SNKGTiO.

13

DOKUMENTACIJA ZA NADMETANJE

ČLANAK 78.

- (1) Dokumentacija za nadmetanje mora biti jasna, razumljiva i nedvojbeno te izrađena na način da omogući podnošenje usporedivih ponuda. **Dobro propisano.**
- (2) Dokumentacija za nadmetanje mora omogućiti izračun cijena bez preuzimanja neuobičajenih rizika i poduzimanja opsežnih predradnji ponuditelja. **Dobro propisano.**

ČLANAK 79. Odrađivanje predmeta nabave (prijedlog promjene)

- (1) Predmet nabave može biti opisan na konstruktivno-tehnički način ili na funkcionalno-tehnički način
- (2) Kod konstruktivno-tehničkog opisa predmet nabave je opisan kroz pojedine dijelove troškovnika prema vrstama radova u jedinstvenu cjelinu
- (3) Kod funkcionalno-tehničkog opisa predmet nabave je opisan kao zahtjev za ispunjenje propisanih funkcionalno tehničkih uvjeta

14

DOKUMENTACIJA ZA NADMETANJE

ČLANAK 80. Opis predmeta nabave

Posebno važna odrednica Zakona.

Podijeliti u dva članka:

- osnovni uvjeti za opis predmeta nabave
- elementi opisa predmeta nabave

ČLANAK 81. Tehničke specifikacije

Primjereno za robe i usluge , a ne za radove.

(2)..... Tehničke specifikacije moraju omogućiti podnošenje ponuda koje odražavaju različitost tehničkih rješenja.

(3) stavak 3. sa 4 točke izričito za robe.

Dodatak IV Tehničke specifikacije tretiraju isto robe i usluge.

Dokumentacija za nadmetanje vrlo važno poglavlje

15

BVG posebno naglašava „Obvezu skrbi naručitelja kod izrade dokumentacije za nadmetanje“ ...Naručitelj mora raspolagati potrebnom stručnosti ili mora angažirati potrebne stručnjake. Važne odredbe iz BVG koje bi bile vrlo korisne da su preuzete u ZJN.

Članak 95. Vrste ponudbene dokumentacije: troškovnička ili funkcionalno tehnička

Članak 96. Principi opisa troškovničke i funkcionalno tehničke dokumentacije.

Članak 97. Izrada troškovnika

Npr. (3) u troškovniku je potrebno utvrditi strukturu cijene (rad, materijal, montaža , ostalo) ako je ugovorena promjena cijene. U svakom slučaju prikazati dio cijene ovisan o radu i druge dijelove cijene.

Članak 98. Tehničke specifikacije

16

Članak 99. Odredbe ugovora o građenju - 24 odredbe . Naručitelj može dodatne odredbe uvrstiti. Ako postoje za te radove odgovarajuće smjernice, norme ili standardni tekstovi treba ih uzeti u obzir

Odredbe ugovora o građenju

Ako predmet ugovora nije u troškovniku jasno utvrđen, potrebno ga je dodatno jednoznačno i sveobuhvatno utvrditi. Ugovor o građenju treba biti jednoznačan.

Za slijedeće odrednice ugovora potrebno je ugovoriti pojedinačne odredbe u ugovoru:

- Vrijeme izvršenja ugovora i pripadajuće kontrolne međurokove;
- Ugovornu kaznu ;
- Sicherstellung;
- Vrstu cijene, kod promjenjive cijene, ako ne postoji norma, utvrditi formulu i pretpostavke koje omogućuju jednoznačan izračun;
- Više radnje i manje radnje;
- Premije;
- Predujam, avans
- Mjerodavno pravo i nadležnost suda;
- Utvrđivanje arbitraže
- Posebnosti u vezi sa tehnikom izvođenja;
- Odstupanja od opće poznatih pravila struke i izvođenja;
- Način ispitivanja i dokazivanja propisane kvalitete materijala;
- Uvjeti koji moraju biti poštovani i ispunjeni u pogledu socijalnih prava uvjeta zaštite okoliša ukoliko su poznati u uvjetima natječaja ili tehničkim specifikacijama;
- Postupanje sa materijalima koji nastanu u tijeku izvođenja (vlasništvo, iskorištenje, naknada)
- Transport, pakovanje;
- Mjesto izvršenja;
- Djelomično preuzimanje, konačno preuzimanje;
- Obračun, dostava računa, plaćanje, kamate;
- Rad u režiji (odobravanje, dokazivanje)
- Povrat natječajne i izvedbene dokumentacije prema članku 23.
- Naknada za Izradu posebnih ponuda za radove prema zahtjevu naručitelja;
- Korištenje dokumentacije prema članku 23
- Garancije i odgovornost
- Osiguranje

17

ČLANAK 82. Kriterij za odabir pobude

2. najniža cijena (primjer Neuobičajeno niske ponude članak 69. EK i FIEC)
NEUOBIČAJENO NISKE PONUDE (ČLANAK 69) PRIJEDLOG EK COM (2011)896

FIECOV stav- utvrđen

Komisijin prijedlog: Tri kumulativna uvjeta, prema kojima se ponuda smatra nenormalno niskom i ugovaratelj mora tražiti objašnjenje, su uvedena. Prijedlog također uvodi obavezu da se ponuda odbije, kada je nenormalno niska jer ne **poštuje socijalne aspekte, radno zakonodavstvo i zakone koji tretiraju zaštitu okoliša.**

FIECOV stav: Ove promjene predstavljaju poboljšanje u usporedbi sa sadašnjim odredbama koje su na snazi, ali i dalje su nedovoljne uzimajući u obzir izazove i očekivanja na tom polju.

18

Članak 69, stavak 1

<p><i>Tekst kako ga predlaže direktiva:</i></p> <p>1. Ugovorne strane će tražiti od tvrtki da pojasni cijenu ili trošak gdje su svi idući uvjeti ispunjeni:</p> <p>(a) Cijena ili trošak je više od 50% niži nego prosječna cijena ili trošak ostalih ponuda</p> <p>(b) Cijena ili trošak je više od 20% niži nego što je to cijena druge najniže ponude</p> <p>(c) Barem su pet ponuda dane</p>	<p><i>Izmjena i dopuna: FIEC</i></p> <p>1. Ugovorne strane će tražiti od tvrtki da pojasni cijenu ili trošak gdje su idući uvjeti ispunjeni:</p> <p>(a) Cijena ili trošak je više od 20% niži nego prosječna cijena ostalih ponuda; ili</p> <p>(b) Cijena ili trošak je više od 20% niži nego cijena druge najniže ponude</p>
--	--

Obrazloženje:

Vrlo je pozitivno da je Komisija predložila jasne uvjete za identificiranje neuobičajeno i nenormalno niskih ponuda. No, sva tri kumulativna uvjeta neće nikada biti ispunjeni u praksi kod ugovora za javne radove, jer je primjena preuska.

Prijedlog je da se snizi a) postotak devijacije od prosječne ponude, uzimajući u obzir da se u nekim zemljama članicama nude još niže cijene, i da pragovi koji se postavljaju u EU direktivama vode do prilagodbe u nacionalnim zakonodavstvima, iako to ponekad vodi do pogoršanja situacije (primjer je uvođenje Direktive o zakašnjelom plaćanju i probna primjena u njemački zakon).

Prijedlog da se izbriše(c.) se osniva na činjenici da postojanje nenormalno niskih ponuda ne ovisi o minimalnom broju ponuda koje su predane.

Za bilo koju ponudu koja se smatra nenormalno niskom, ponuditelj je MORA moći opravdati.

19

Članak 69, stavak 2

<p><i>Tekst kako ga predlaže direktiva:</i></p> <p>2. Tamo gdje su ponude nenormalno niske zbog drugih razloga, ugovorne strane mogu zahtijevati takvo objašnjenje</p>	<p><i>Izmjena i dopuna: FIEC</i></p> <p>2. Bez obzira što je navedeno u stavku 1, tamo gdje ponude izgledaju nenormalno niskima, ugovorne strane moraju zatražiti objašnjenje.</p>
---	--

Obrazloženje:

Čim ponuda izgleda da je neuobičajeno niska, po bilo kojoj osnovi, i zbog ikojeg razloga, ugovaratelji će morati tražiti objašnjenje. To je već stvar koherentnosti i učinkovitosti.

20

Članak 69, stavak 5

Tekst kako ga predlaže direktiva:

5. Gdje ugovaratelj **ustanovi da je** ponuda nenormalno niska, jer je ponuđač dobio državnu potporu, ponuda **može** biti odbijena po osnovi, **samo** po konzultacijama s ponuđačem, gdje on ne može dokazati, u roku kojeg odredi ugovaratelj, da je potpora u pitanju kompatibilna s unutarnjim tržištem u smislu Članka 107 Ugovora o EU. Gdje ugovaratelj odbije ponudu pod danim okolnostima, obavijestit će Komisiju o tome.

Izmjena i dopuna: FIEC

5. Gdje ugovaratelj **sumnja da bi** ponuda **mog/abiti** nenormalno niska, jer je ponuđač dobio državnu potporu, ponuda **mora** biti odbijena po osnovi, **samo** po konzultacijama s ponuđačem, gdje on ne može dokazati, u roku kojeg odredi ugovaratelj, da je potpora u pitanju kompatibilna s unutarnjim tržištem u smislu Članka 107 Ugovora o EU, **poštujući principe koje su dani u Zakonu o konkurenciji u EUu**. Gdje ugovaratelj odbije ponudu pod danim okolnostima, obavijestit će Komisiju o tome.

21

Članak 69, stavak 5a

Tekst kako ga predlaže direktiva:

Izmjena i dopuna: FIEC

5a. Gdje je tvrtka ponuditelj čiju ponudu javni naručitelj misli prihvatiti u državnom vlasništvu ili pod nadzorom države i upravljanjem iste, smatra se da je primila ili prima državnu potporu.

U tom slučaju, naručitelj može prihvatiti ponudu samo po konzultacijama s ponuđačem, gdje on može da dokaže u roku kojeg odredi ugovaratelj, da je potpora u pitanju kompatibilna s unutarnjim tržištem u smislu Članka 107 Ugovora o EU poštujući principe koje su dani u Zakonu o konkurenciji u EUu. Gdje ugovaratelj odbije ponudu pod danim okolnostima, obavijestit će Komisiju o tome.

22

Objašnjenje za 2 amandmana gore navedena:

Prema nedavnim događanjima u EU u građevinskom sektoru, problem državnih potpora je snažno vezan za pojavu tvrtki iz trećih zemalja koja su u vlasništvu države ili su potpomognute od iste. Kako bi osigurali pravednu tržišnu utakmicu za sve- kako EU tako i tvrtke izvan EUa, trebaju striktno poštivati pravila EUa na polju državnih potpora. Ako to nije slučaj, takva potpora je ilegalna i daje nefer prednost tvrtki koja ima koristi od takve ilegalne potpore. Negativni učinak se ne umanjuje ako se radi o tvrtkama koje su izvan EUa. Argument da EU ne može širiti svoja pravila na treće zemlje je točna, ali je nerelevantan u ovoj situaciji, u kojoj je cilj jednostavan: da se pravila EU poštuju na teritoriju EUa. Ovaj aspekt nije uopće uzet u obzir u ovoj direktivi. Tako da treba kod nenormalno niskih ponuda koje se baziraju na državnim potporama koje su nelegalne, pojačati odredbe.

Općenito, pitanje je ne bi li bilo efikasnije da se obrade **svi aspekti nenormalno niskih ponuda** u direktivama o javnoj nabavi na koju bi se pojedini postojeći zakoni i propisi jednostavno referirali.

Dopuna za stavak točka 2. najniža cijena. Ako je kod građevinskih radova kriterij najniža cijena.

Javni naručitelj će u slučaju da je stiglo pet ili više ponuda iz razloga neuobičajeno niske ponude odbiti ponudu koja je:

- 20% NIŽA OD SLJEDEĆE NAJNIŽE PONUDE
- 20 % VIŠA OD PRETHODNE PONUDE
- 30 % NIŽA OD PROSJEČNE PONUDE SVIH PRISPJELIH PONUDA
- UVJET PET ILI VIŠE PONUDA

23

ČLANAK 86. Podizvoditelji

(1) *Ukoliko gospodarski subjekt namjerava dio ugovora o javnoj nabavi dati u podugovor jednom ili više podizvoditelja, tada u ponudi mora navesti podatke o dijelu ugovora o javnoj nabavi koji namjerava dati u podugovor te podatke iz stavka 4. ovoga članka o svim predloženim podizvoditeljima. Sudjelovanje podizvoditelja ne utječe na odgovornost ponuditelja za izvršenje ugovora o javnoj nabavi.*

(2) *Javni naručitelj ne smije od ponuditelja zahtijevati da dio ugovora o javnoj nabavi da u podugovor ili da zaposli određene podizvoditelje, osim ako posebnim propisom ili međunarodnim sporazumom nije drugačije određeno.*

(3) *Ako se dio ugovora o javnoj nabavi daje u podugovor, tada za radove, robu ili usluge koje će izvesti, isporučiti ili pružiti podizvoditelj naručitelj neposredno plaća podizvoditelju.*

(4) *Kada se dio ugovora o javnoj nabavi daje u podugovor, obvezni sastojci ugovora o javnoj nabavi su i:*

1. *radovi, roba ili usluge koje će izvesti, isporučiti ili pružiti podizvoditelj,*
2. *predmet, količina, vrijednost, mjesto i rok izvođenja radova, isporuke robe ili pružanja usluga, i*
3. *podaci o podizvoditelju (ime, tvrtka, skraćena tvrtka, sjedište, OIB i broj računa).*

(5) *Javni naručitelj mora u dokumentaciji za nadmetanje navesti da su podaci iz stavka 4. ovoga članka obvezni sastojci ugovora o javnoj nabavi te da su neposredna plaćanja podizvoditelju, ako su u skladu s ovim člankom, obvezna.*

(6) *Ponuditelj mora svom računu, odnosno situaciji, obvezno priložiti račune odnosno situacije svojih podizvoditelja koje je prethodno potvrdio.*

(7) *Odabrani ponuditelj smije tijekom izvršenja ugovora o javnoj nabavi mijenjati podizvoditelje za onaj dio ugovora o javnoj nabavi koji je dao u podugovor samo uz pristanak javnog naručitelja.*

(8) *Ako se nakon sklapanja ugovora o javnoj nabavi mijenja podizvoditelj, pod uvjetom da je javni naručitelj pristao na to, odabrani ponuditelj mora javnom naručitelju u roku 5 dana od dana pristanka, dostaviti podatke iz stavka 4. ovoga članka za novoga podizvoditelja.*

24

Članak 25. Direktive 2004/18/EZ Podugovaranje

U ugovornim dokumentima naručitelj može tražiti , ili država članica može od njega zahtijevati da traži , od sudionika u natječaju da navede u svojoj ponudi namjerava li dio ugovora podugovaranjem prenijeti trećim strana ili nekom predloženom podgovorniku.

U austrijskom Zakonu o javnoj nabavi, članak koji je u skladu sa člankom 25. direktive glasi:

Članak 83. Usluge podizvoditelja

„Nije dozvoljeno ustupanje predmeta natječaja drugoj tvrtci, od toga su izuzeti ugovori o kupnji robe. Naručitelj u uvjetima natječaja treba utvrditi da li je potrebno u ponudi navesti koje dijelove predmeta ponuditelju ustupa ili postoji mogućnost da ustupiti podizvođačima. Ustupanje dijelova poslova dozvoljeno je samo onda ako podizvoditelji ispunjavaju sve potrebne uvjete: tehničke, financijske i gospodarske kako se to traži u poglavlju uvjeta sposobnosti prema člancima 72. i 73.“

To je sve što propisuje austrijski Savezni zakon o javnoj nabavi u vezi podugovaranja.

25

BVG, ČLANAK 24 Opće odredbe u pogledu cijene

(7) Fiksne cijene je moguće zatražiti, ponuditi i ugovoriti kod ugovora među partnerima, kada kroz dugoročne ugovore, u kojima su dijelovi troškova izloženi velikim oscilacijama, ne nastaju neočekivani rizici. U suprotnom slučaju su promjenljive cijene zatražiti, ponuditi i ugovoriti. Vremenski period za važenje fiksnih cijena ne smije biti duži od 12 mjeseci od dana davanja ponude.

Ovu odredbu treba gledati i pozicije članka 78. stav.(3) prema kojem ponuđaču ne smiju nastati rizici koje ne može kalkulirati.

O ovom pitanju zauzeo je stav i Ured saveznog kancelara i tumačenje uputio na 23 adrese relevantnih javnih naručitelja, 11. studenog 2008. godine.

26

**Primjer jednog javnog natječaja, Grad Rijeka.
Oglasnik javne nabave 15.11.2011.**

Program društveno poticane stanogradnje 4 stambene zgrade. U roku 540 dana izgraditi.

Uvjeti natječaja, projektna i tehnička dokumentacija može se dobiti na uvid uz prethodnu najavu. Na upit odgovor, dokumentacije u elektronskom obliku nema. Ponudu treba izraditi prema troškovniku i količinama pojedinih radova koji je izradio projektant, koji je u prilogu dokumentacije za nadmetanje. **Klasična troškovnička ponuda sa jediničnim cijenama i ukupnom vrijednosti.**

Pod točkom 16. **Način izračuna cijene traži se „fiksna paušalna cijena“.** Posebno je interesantno još jedno podcrtano osiguranje.

[Cijena se nudi po načelu ključ u ruke.](#)

Potrebne reference ponuditelja dva ugovora od najmanje po 80 stanova.

Naručitelj je pokazao svoje neznanje radeći od natječaja „bosanski lonac“ po principu neka se nađe svega pomalo, zlu ne trebalo. Nema sankcija za neznanje i krivo postupanje, nije naručitelj doktor pa da pacijent umre, ponuđači trpe sve. Vjerojatno će biti i nagrađen jer je postigao nemoguće, netko je to sve lijepo ugovorio.

To je javna nabava na hrvatski način.

27

HVALA NA PAŽNJI

**Zdenko Karakaš, HUP - UPG
zdenko.karakas@hup.hr**

rad nije dozvoljeno umnožavati i koristiti bez odobrenja autora

28